

Høringsnotat

Bekendtgørelse om indvinding af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand, om indvinding af grundvand og overfladevand til iblanding heri og om vandforsyningsanlæg til brug herfor

Bekendtgørelsen blev i udkast sendt i ekstern høring den 15. maj 2024 med frist for afgivelse af høringssvar den 28. maj 2024 kl. 10.00.

Udkastet blev sendt i høring hos kommunerne og en række organisationer. Miljøministeriet har modtaget høringssvar fra 9 organisationer og virksomheder: Dansk Arbejdsgiverforening DA, Danmarks Naturfredningsforening DN, Dansk Industri DI, DANVA, Foreningen af Rådgivende ingeniører FRI, HOFOR, Kalundborg Symbiose, KL og Lægemiddelindustrien Lif.

Følgende høringsspart har oplyst, at den ingen bemærkninger har til udkastet til bekendtgørelse: Dansk Arbejdsgiverforening.

Følgende høringssparter har fremsendt bemærkninger til udkastet til bekendtgørelse: Danmarks Naturfredningsforening DN, Dansk Industri DI, DANVA, Foreningen af Rådgivende ingeniører FRI, HOFOR, Kalundborg Symbiose, KL og Lægemiddelindustrien Lif.

I det følgende gennemgås de væsentligste høringssvar. Miljøministeriets kommentarer hertil er anført i kursiv. Høringssvarene er kun gengivet i hovedtræk. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen.

Danmarks Naturfredningsforening, DN

DN er enig i, at der kun i nødstilfælde bør gives tilladelse til at afsalte havvand.

Miljøministeriet noterer sig, at DN er enig i, at tilladelse til afsaltning af havvand til drikkevand begrænses til undtagelsestilfælde, hvor forsyningsmæssige problemer begrænser muligheden for at meddele en tilladelse i henhold til lovens kapitel 4, eksempelvis ved virksomheders behov for store mængder drikkevand til produktion, eller hvor særlige geografiske forhold gør sig gældende.

Det bør indgå, at alle ansøgninger om afsaltning skal indeholde oplysninger om, hvilke energityper der skal anvendes, (f.eks. vindenergi), en nøje beregning/gennemgang af forbruget af energi ved processen, samt hvilket klima aftryk en afsaltning af havvand vil få i forhold til at købe vand fra vandværker i områder med rigelige grundvandsressourcer.

Det er Miljøministeriets vurdering, at det ikke ligger inden for rammerne af bemyndigelsen af § 25, stk. 2, i vandforsyningsloven at fastsætte bestemmelser om energityper eller klimaaftryk i forbindelse med tilladelser til afsaltning af havvand til drikkevand.

Der bør indgå et bilag med kort over grundvandsressourcen i Danmark, eller som minimum en henvisning til de sidste kort/opgørelser.

Det er Miljøministeriets vurdering, at sådanne kort/opgørelser i givet fald kan bilægges den redegørelse, som skal indeholdes i en ansøgning, jf. forslaget til § 3, nr. 1.

Dansk Industri, DI

DI finder, at krav, der opstilles til ansøgningens begrundelse, er unødigt kompliceret, eksempelvis § 3, stk. 1, nr. 1, hvor der kræves en "En redegørelse med udførlig begrundelse...". Hvilke krav, der er indeholdt i begrebet "udførlig", er uklar.

Det er Miljøministeriets vurdering, at de krav, der opregnes i § 3, nr. 1, ikke i det væsentlige adskiller sig fra de krav, der stilles i forbindelse med indvinding af grundvand til drikkevand.

Miljøministeriet bemærker, at redegørelsen indgår som et af de elementer, der skal danne grundlag for, at Miljøstyrelsen træffer afgørelse om tilladelse. Redegørelsen skal derfor klarlægge behovet for at fravige den generelle praksis i Danmark med at anvende grundvand til drikkevand, jf. vandforsyningslovens kapitel 4. Miljøministeriet henviser i denne forbindelse til pkt. 3.10.3. på side 79 i de almindelige bemærkninger og til de specielle bemærkninger til nr. 15 på side 108 i lovforslag nr. L102 om ændring af lov om vandforsyning m.v., byggeloven og lov om produkter og markedsovervågning, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A.

Miljøministeriet bemærker videre, at ansøgninger om tilladelse til afsaltning af havvand til drikkevand i sagens natur vil angå individuelle og konkrete forhold. En redegørelse vil følgelig skulle beskrive de forhold, der individuelt og konkret gør sig gældende, med henblik på at danne et oplyst grundlag for, hvorfor der er behov for at fravige kapitel 4 i vandforsyningsloven.

Endelig bemærker Miljøministeriet, at såfremt en redegørelse ikke i tilstrækkelig grad kan belyse behovet for at fravige kapitel 4 i vandforsyningsloven, vil Miljøstyrelsen i medfør af § 5, stk. 5, kunne indhente yderligere oplysninger gennem ansøger eller på anden måde.

Det er Miljøministeriets forventning, at der bliver udarbejdet en vejledning om indvinding af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand, om indvinding af grundvand og overfladevand til iblanding heri og om vandforsyningsanlæg til brug herfor.

DI finder, at der opstilles krav til indstillingens indhold, som er enslydende med de krav, som ansøger skal beskrive. Her kunne man forsimple kommunens arbejde ved blot at kræve, at kommunalbestyrelsen skal vurdere, som ansøgningen fyldestgørende beskriver, de elementer, der er et kommunalt anliggende. F.eks. de oplysninger ansøger skal beskrive i § 3, stk. 1, nr. 14, som er enslydende med § 5, stk. 3, nr. 3. DI opfordrer til, at bekendtgørelsen gennemgås med henblik på at

simplificere såvel ansøger som kommunernes arbejde i forbindelse med ansøgning om tilladelse til at etablere anlæg til indvinding af havvand.

Det er Miljøministeriets vurdering, at der ikke opstilles krav til indstillingens indhold, som er enslydende med de krav, som ansøger skal beskrive. § 3 fastsætter, hvilke oplysninger ansøger skal inkludere i ansøgning, herunder oplysning om tilladelser, der skal gives af kommunalbestyrelsen. I henhold til § 5, stk. 3, skal kommunalbestyrelsen på grundlag af de oplysninger, ansøger har angivet, give en indstilling, herunder om aktiviteter, som kræver tilladelse fra kommunalbestyrelsen.

DANVA

DANVA savner præcisering af, at en ansøgning høres hos den almene forsyning, og at der tages stilling til eksisterende forsyningsforhold herunder vandforsyningsplaner. I tilfælde af at ansøger er en privat virksomhed indenfor et eksisterende forsyningsområde, bør den almene vandforsyning inddrages/høres.

*Miljøministeriet bemærker, at det følger af forslaget til § 9, at Miljøstyrelsen **foruden eventuel partshøring** foretager offentlig partshøring om ansøgningen (fremhævet her). Bestemmelsen svarer til § 10 i bekendtgørelse 470/2019 om vandindvinding og vandforsyning.*

DANVA savner præcisering af, indvinding/distribution på tværs af kommunegrænser. Bestemmelsen i § 8, stk. 2, nævner "hvis indvinding ikke foregår i en kommune" dette bør eksemplificeres og bestemmelsen udvides til at omfatte forhold, hvor vandet indvindes et andet sted eller i en anden kommune end der hvor det forbruges.

Miljøministeriet forventer, at indvinding af havvand beregnet til drikkevand ikke vil finde sted på tværs af kommunegrænser. Ved indvinding af grundvand eller overfladevand til iblanding i afsaltet havvand, er det Miljøministeriets forventning, at kommunalbestyrelsens indstilling skal bidrage til at oplyse om sådanne forhold med henblik på Miljøstyrelsens videre sagsbehandling. Miljøministeriet henviser i denne forbindelse til pkt. 3.10.3. på side 79 i de almindelige bemærkninger og til de specielle bemærkninger til nr. 15 på side 108 i lovforslag nr. L102 om ændring af lov om vandforsyning m.v., byggeloven og lov om produkter og markedsovervågning, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A. Det følger heraf, at der i dag alene indvindes vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand på Ertholmene, hvor produktionen af drikkevand består af afsaltet havvand iblandet grundvand. Grundvandet iblandes havvandet med henblik på at forbedre kvaliteten af drikkevandet. Ertholmene, herunder de beboede øer Christiansø og Frederiksborg, hører under Forsvarsministeriets ressort og er ikke omfattet af den kommunale inddeling, jf. kgl. resolution af 2. maj 1855.

DANVA savner præcisering af, at komponenter og materialer til afsaltning er omfattet af samme regelsæt som materialer i kontakt med andet drikkevand baseret på grundvand. Det anbefales, at en kommende vejledning/administrationsgrundlag indeholder:

- En gennemgang af metoder til afsaltning på linje med de metodeblade der findes i den eksisterende vejledning om udvidet vandbehandling.

- En vurdering af hvilke stoffer der skal kontrolleres i havvand og forslag til kontrol frekvenser.

Er der ikke tanker om en egentlig vejledning, bør ovenstående indgå i bilag til bekendtgørelsen, så det er tydeligt for ansøger hvilke krav der kan forventes.

Miljøministeriet bemærker, at § 56 a i lov om vandforsyning m.v. som ændret ved lovforslag nr. L102 om ændring af lov om vandforsyning m.v., byggeloven og lov om produkter og markedsovervågning, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A, finder anvendelse på materialer som kommer i kontakt med drikkevand. Der sondres ikke i loven mellem indvinding af grundvand til drikkevand eller indvinding af drikkevand gennem afsaltning af havvand.

Det er Miljøministeriets forventning, at der bliver udarbejdet en vejledning om indvinding af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand, om indvinding af grundvand og overfladevand til iblanding heri og om vandforsyningsanlæg til brug herfor.

Foreningen af Rådgivende ingeniører, FRI

FRI Kan overordnet set tilslutte sig indholdet af bekendtgørelsen.

FRI finder det hensigtsmæssigt, at der med bekendtgørelsen tilvejebringes bedre muligheder for bl.a. industrivirksomheder, der er afhængige af rent drikkevand til deres industrielle proces, til at skaffe dette ved hjælp af afsaltning af havvand.

FRI finder det betryggende, at indvinding af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand og indvinding af grundvand og overfladevand til iblanding i afsaltet havvand fremadrettet ikke må ske uden tilladelse fra miljøministeren.

Miljøministeriet noterer sig, at FRI overordnet set kan tilslutte sig indholdet af bekendtgørelsen.

HOFOR

HOFOR finder, at såfremt det bliver nødvendigt at se på alternative vandkilder grundet presset på grundvandsressourcen, herunder afsaltning af havvand til drikkevandsproduktion, at det er essentielt, at der er klarhed om krav til dokumentation og at processen er smidig og gennemtænkt, således at det ikke bliver en uoverstigelig opgave at afprøve nye kilder, hvor forsyningsmæssige forhold udgør en særlig udfordring eller mulighed.

Miljøministeriet bemærker, at det følger af forslaget til § 1, stk. 2, at tilladelse, jf. stk. 1, meddeles kun undtagelsesvist i sådanne tilfælde, hvor forsyningsmæssige problemer begrænser muligheden for at meddele en tilladelse i henhold til lovens kapitel 4, eksempelvis ved virksomheders behov for store mængder drikkevand til produktion, eller hvor særlige geografiske forhold gør sig gældende.

Miljøministeriet henviser i denne forbindelse til pkt. 3.10.3. på side 79 i de almindelige bemærkninger og til de specielle bemærkninger til nr. 15 på side 108

i lovforslag nr. L102 om ændring af lov om vandforsyning m.v., byggeloven og lov om produkter og markedsovervågning, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A. Miljøministeriet henviser endvidere til miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 8 til L102

Bekendtgørelsen lægger op til omfattende krav i forbindelse med ansøgning om tilladelse, som ikke er nærmere uddybet i udkastet. Idet der er tale om en ny vandforsyningskilde, er der således behov for, at bekendtgørelsen følges op af en udførlig vejledning, herunder hvordan relevante oplysninger dokumenteres.

Det er Miljøministeriets vurdering, at de krav, der opregnes i forslaget til § 3, nr. 1, ikke i det væsentlige adskiller sig fra de krav, der stilles i forbindelse med indvinding af grundvand til drikkevand. Det er Miljøministeriets forventning, at der bliver udarbejdet en vejledning om indvinding af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltnings af havvand, om indvinding af grundvand og overfladevand til iblanding heri og om vandforsyningsanlæg til brug herfor.

Af HOFORs høringssvar til udkast til ændring af Vandforsyningsloven mv. fremgik, at udmøntning af § 25 om indvinding af havvand til drikkevand ikke bør medføre, at det vil være vanskeligere at opnå tilladelse til anvendelse af havvand end overfladevand til produktion af drikkevand. Når der skal meddeles indvindingstilladelser efter Vandforsyningslovens § 20 og tilladelser efter lovens § 21, er det kommunerne som er myndighed. Det vil være nærliggende hvis kommunerne også er myndighed i denne sammenhæng, således at anvendelse af havvand og overfladevand sidestilles og behandles af samme myndighed. Dette understøttes af, at begge vandtyper kræver videregående behandling og potentielt indeholder andre antropogene stoffer end grundvand. Den kompetente kommunale myndighed kunne tage udgangspunkt i, hvor afsaltningsanlægget placeres på land.

Med den proces som udkastet til bekendtgørelse lægger op til, hvor Miljøstyrelsen er tilladelsesmyndighed og relevant kommunalbestyrelse skal komme med indstilling, er der tale om en tung og tidskrævende administrativ proces, der som minimum nødvendiggør udførlig vejledning til ansøger og myndigheder, for at minimere unødigt langvarig sagsbehandling.

Miljøministeriet bemærker, at Folketinget har vedtaget, at det er miljøministeren som giver tilladelse til indvinding af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltnings af havvand og indvinding af grundvand og overfladevand til iblanding i afsaltet havvand. Det følger således af § 25, stk. 1-3, i lov om vandforsyning m.v.,

- at indvinding af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltnings af havvand og indvinding af grundvand og overfladevand til iblanding i afsaltet havvand må ikke ske uden tilladelse fra miljøministeren,*
- at miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om, i hvilke tilfælde og på hvilke vilkår, herunder om egenkontrol, der kan meddeles tilladelse efter stk. 1, og at miljøministeren kan endvidere fastsætte regler om ansøgning om tilladelse efter stk. 1 og om ansøgningens indhold, og at indgivelse af ansøgning og efterfølgende kommunikation om tilladelse skal ske i et bestemt*

format, herunder at ansøgningen skal ske ved anvendelse af bestemte it-systemer eller ved anden digital selvbetjening, og

- *at miljøministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde en indstilling til brug for ministerens afgørelse om tilladelse til indvinding af grundvand eller overfladevand, der iblandes afsaltet havvand, efter stk. 1, herunder om indstillingens indhold og tidsfrister for indgivelse af indstilling til ministeren.*

Med bekendtgørelsen delegerer miljøministeren sin beføjelse til at meddele en sådan tilladelse til Miljøstyrelsen.

Det fremgår af § 5, at Miljøstyrelsen skal fremsende en kopi af den modtagne ansøgning om tilladelse, jf. § 2, til kommunalbestyrelsen i den kommune, i hvilken der søges om tilladelse. Det er uklart, hvordan dette skal håndteres, såfremt ansøgning til tilladelse spreder sig over flere kommuner. Uklarheden bliver ikke mindre af, at det af § 5, stk. 5, fremgår, at Miljøstyrelsen træffer afgørelse på grundlag af ansøgningen, hvis indvinding mv. ikke finder sted i en kommune. Dette må forventes typisk at være tilfældet, når der er tale om indvinding af havvand, men skal kommunen så komme med en indstilling eller give tilladelse til selve afsaltningsanlægget? HOFOR vil anbefale, at myndighedskompetencen præciseres, så det står helt tydeligt.

Miljøministeriet forventer, at indvinding af havvand beregnet til drikkevand ikke vil finde sted på tværs af kommunegrænser. Ved indvinding af grundvand eller overfladevand til iblanding i afsaltet havvand, er det Miljøministeriets forventning, at kommunalbestyrelsens indstilling skal bidrage til at oplyse om sådanne forhold med henblik på Miljøstyrelsens videre sagsbehandling. Miljøministeriet henviser i denne forbindelse til pkt. 3.10.3. på side 79 i de almindelige bemærkninger og til de specielle bemærkninger til nr. 15 på side 108 i lovforslag nr. L102 om ændring af lov om vandforsyning m.v., byggeloven og lov om produkter og markedsovervågning, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A. Det følger heraf, at der i dag alene indvindes vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand på Ertholmene, hvor produktionen af drikkevand består af afsaltet havvand iblandet grundvand. Grundvandet iblandes havvandet med henblik på at forbedre kvaliteten af drikkevandet. Ertholmene, herunder de beboede øer Christiansø og Frederiksø, hører under Forsvarsministeriets ressort og er ikke omfattet af den kommunale inddeling, jf. kgl. resolution af 2. maj 1855. Miljøministeriet henviser endvidere til sin besvarelse af HOFOR's spørgsmål vedr. myndighedskompetence ovenfor.

I forbindelse med behandling af en ansøgning om tilladelse fremgår det desuden af § 5, hvad kommunalbestyrelsens indstilling skal indeholde, men forholdet til miljøvurderingsloven er uklart og bør beskrives nærmere, herunder ikke mindst hvem der har myndighedskompetencen, så det er klart hvem en miljøscreening /miljøkonsekvensvurdering om indvinding af havvand skal rettes til.

Miljøministeriet bemærker, at den foreslåede bekendtgørelse ikke står alene. Bekendtgørelsen vil gælde parallelt med og indgå i sammenhæng med anden lovgivning, herunder lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), i det omfang, det er relevant.

Af § 1, stk. 1, nr. 3, fremgår at bekendtgørelsen også omfatter boring til indvinding af grundvand til iblanding af afsaltet havvand. Efter hvilken § i vandforsyningsloven ansøges efter boring til iblanding af grundvand? For det fremgår af § 20 i vandforsyningsloven, at det er kommunalbestyrelsen der behandler dette og ikke Miljøstyrelsen. Dette har ligeledes betydning for, hvem der er tilsynsmyndighed for udførelse af boringen jf. boringsbekendtgørelsen. Af loven fremgår det udelukkende, at det er indvindingen miljøministeren kan meddele tilladelse til, ikke boringen.

*Miljøministeriet bemærker, at det følger af § 25, stk. 1-3, i lov om vandforsyning m.v., at indvinding af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand **og indvinding af grundvand og overfladevand til iblanding i afsaltet havvand** må ikke ske uden tilladelse fra miljøministeren (fremhævet her). Der henvises endvidere til pkt. 3.10.3. på side 79 i de almindelige bemærkninger og til de specielle bemærkninger til nr. 15 på side 108 i lovforslag nr. L102 om ændring af lov om vandforsyning m.v., byggeloven og lov om produkter og markedsovervågning, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A.*

Fsva. § 3, stk. 1, nr. 4, er det uklart om dette kun gælder for indvindingen af grundvand til iblanding eller også for overfladevand/havvand? HOFOR finder at det med fordel kan præciseres.

Miljøministeriet er enig i HOFOR's betragtning. Miljøministeriet vil ændre bestemmelsens ordlyd med henblik på at præcisere dette.

Af § 3, stk. 1, nr. 8, fremgår, at der skal redegøres for afledning af eventuelt skyllevand og hvordan eventuel udfældet slam skal behandles. HOFOR er af den opfattelse, at en af de store udfordringer med afsaltningsanlæg er håndtering af rejktvand, og anbefaler at dette også indgår som en del af redegørelsen. Dette bør ligeledes fremgå ifm. § 12, stk. 1, nr. 12.

Miljøministeriet er enig i HOFOR's betragtning. Miljøministeriet vil ændre bestemmelsens ordlyd med henblik på at præcisere dette.

HOFOR er enig i behovet for at foretage undersøgelser til kontrol af indvindingens følgevirkninger på grundvandsstand og vandløb, jf. § 12, stk. 1, nr. 7, særligt i lyset af, at der er tale om beskedent erfaringsgrundlag under danske forhold. Men HOFOR mener, at det er uklart, hvad 2. led i sætningen om Miljøstyrelsens mulighed for at begrænse indvindingstilladelsen som følge heraf, kan medføre af begrænsninger, der ændrer markant på vandforsyningsselskabernes forudsætninger for at etablere afsaltningsanlæg som led i drikkevandsforsyningen og dermed selskabernes mulighed for at overholde forsyningspligten. Dette stiller vandforsyningsselskaberne i en usikker situation, hvorfor HOFOR mener, at der bør indføres en form for bagatelgrænse, hvor der ikke kan indføres begrænsninger, således at selskabernes investeringssikkerhed og ikke mindst forsyningssikkerhed kan tilgodeses.

Miljøministeriet bemærker, at bestemmelsen svarer til § 16, stk. 1, nr. 6, i bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning.

Af § 12, stk. 1, nr. 5, fremgår, at Miljøstyrelsen til enhver tid kan ændre bestemmelserne om, hvordan indvindingen og udpumpningen fra anlægget skal måles. Lignende fremgår af § 12, stk. 1, nr. 11. HOFOR finder, at dette bør være omfattet af en tilsvarende bagatelgrænse, som foreslået ovenfor, hvor bestemmelserne ikke kan ændres, da det vil kunne medføre pludseligt forekommende forøgelse af omkostninger.

Miljøministeriet bemærker, at bestemmelsen i det foreslåede § 12, stk. 1, nr. 5, svarer til § 16, stk. 1, nr. 4, i bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning. Miljøministeriet bemærker videre, at bestemmelsen i det foreslåede § 12, stk. 1, nr. 11, svarer til tilsvarende regulering i §§ 25-27 i bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg.

Endvidere finder HOFOR, at det bør præciseres om en afgørelse efter § 12, stk. 1, nr. 12, forudsætter en udledningstilladelse. Samtidig bør § 12 indeholde bestemmelse om en vurdering af hvordan recipienten påvirkes.

Miljøministeriet er enig i HOFOR's betragtning. Miljøministeriet vil ændre bestemmelsens ordlyd med henblik på at præcisere dette. Miljøministeriet bemærker derudover, at det følger af forslaget til § 17, at tilladelser efter § 12 ikke fritager ansøger for at søge om tilladelser, der er nødvendige efter den øvrige lovgivning.

Det er uklart for HOFOR hvad § 13 indebærer, særligt ift. "økonomiske vilkår" og "betalingsforpligtelser", som er nævnt i bestemmelsen. Dette bør uddybes nærmere, da det er helt afgørende, at der er klarhed omkring disse forhold.

Miljøministeriet bemærker, at bestemmelsen svarer til § 32 i bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning.

I § 15 er bortfald af en tilladelse nævnt. Det bør generelt uddybes og specificeres hvornår og under hvilke forhold en tilladelse kan bortfalde. Er det ved udløb af tilladelsesperioden eller er der andre situationer hvor en tilladelse vil kunne bortfalde? Det kan med fordel angives i selvstændig §, idet dette er en væsentlig forudsætning for vandforsyningsselskaber i relation til mulig investering og forsyningssikkerhed.

Miljøministeriet bemærker, at § 22, stk. 2, i lov om vandforsyning m.v. regulerer bortfald af tilladelser. Miljøministeriet vil præcisere dette i bekendtgørelsen.

Det er uklart hvem der er tilsynsmyndighed, hvis indvindingen ikke foregår i en kommune? Dette bør tilføjes bekendtgørelsen, så der ikke opstår usikkerhed omkring dette fremadrettet.

Det bør ligeledes uddybes, hvordan tilsynsrollen vurderes, hvis det indvundne afsaltede havvand anvendes sammen med "almindeligt" indvundet grundvand til drikkevand?

Miljøministeriet bemærker, at det følger af 65 a i lov om vandforsyning m.v., som ændret, at det er miljøministeren, der fører tilsyn. Det forventes at ministerens opgave vil blive delegeret til Miljøstyrelsen i forbindelse med en senere ændring af bekendtgørelse om delegation af opgaver og beføjelser til Miljøstyrelsen.

HOFOR finder, at der bør fastsættes kvalitetskrav til drikkevand produceret ud fra afsaltet havvand udover dem som findes til drikkevand i bekendtgørelsen om vandkvalitet og tilsyn. Her tænkes på minimumskrav til indhold af diverse ioner, således at vandet er egnet til drikkevand.

Miljøministeriet noterer sig HOFOR's synspunkt. Det vil på sigt kunne overvejes at tilføje sådanne krav baseret på erfaringer med tilladelser i henhold til denne bekendtgørelse.

Kalundborg Symbiose

Så vidt Kalundborg Symbiose forstår, er det kun høringsudkastets § 1, stk. i, der fastlægger bekendtgørelsens anvendelsesområde.

Derimod fastlægger høringsudkastets § i, stk. 2 — efter Kalundborg Symbioses opfattelse — betingelserne for, hvornår der meddeles tilladelse efter høringsudkastets § 1, stk. 1. Høringsudkastets § 1, stk. 2, fastlægger således ikke bekendtgørelsens anvendelsesområde, og bestemmelsen bør derfor ikke placeres i § 1 med overskriften "Anvendelsesområde".

Kalundborg Symbiose indstiller på den baggrund til, at høringsudkastets § 1, stk. 2, udskilles i en selvstændig bestemmelse (ny § 2) og flyttes til afsnittet "Ansøgning om tilladelse".

Miljøministeriet er enig i Kalundborg Symbioses forståelse. Miljøministeriet vil tilrette bekendtgørelsen i overensstemmelse med det foreslåede.

Kalundborg Symbiose forstår høringsudkastets § 1, stk. 2, sådan, at der meddeles tilladelse, herunder tilladelse til indvinding og behandling af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand, i følgende tilfælde:

- 1) Hvor forsyningsmæssige problemer begrænser muligheden for at meddele indvindingstilladelse efter vandforsyningslovens kapitel 4. Der kan være andre forsyningsmæssige problemer end det i bestemmelsen nævnte eksempel, der kan begrunde en tilladelse, jf. begrebet "eksempelvis".
- 2) Hvor særlige geografiske forhold gør sig gældende.

Hvis ét af ovenstående tilfælde gør sig gældende, meddeles tilladelse på nærmere bestemte vilkår, jf. høringsudkastets § 12-13. Kalundborg Symbiose forstår på den baggrund høringsudkastets § 1, stk. 2, sådan, at det afgørende for, om der i en konkret ansøgningssag kan meddeles tilladelse, er, om der er tale om et tilfælde, der falder inden for de i bestemmelsen nævnte tilfældegrupper. Begrebet "undtagelsesvist" er derfor — efter Kalundborg Symbioses opfattelse — irrelevant og bør udgå af bestemmelsen.

Kalundborg Symbiose fremhæver desuden, at hjemlen til at meddele tilladelse til indvinding af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand findes i

vandforsyningslovens § 25, stk. 1, og at det ikke fremgår af denne bestemmelse, at der kun "undtagelsesvist" kan meddeles en sådan tilladelse.

Kalundborg Symbiose indstiller derfor til, at ordlyden i den endelige bekendtgørelse afspejler, at vandforsyningsloven ikke ifølge sin ordlyd begrænser indvinding af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning til undtagelsestilfælde.

Kalundborg Symbiose indstiller sammenfattende til, at ordlyden af høringsudkastets § 1, stk. 2, ændres som anført nedenfor og indsættes som selvstændig bestemmelse (ny § 2) i afsnittet med titlen "Ansøgning om tilladelse":
"§ 2. Tilladelse, jf. § 1, stk. 1, meddeles i sådanne tilfælde, hvor forsyningsmæssige problemer begrænser muligheden for at meddele en tilladelse i henhold til lovens kapitel 4, eksempelvis ved virksomheders behov for store mængder drikkevand til produktion, eller hvor særlige geografiske forhold gør sig gældende."

Miljøministeriet kan ikke tilslutte sig Kalundborg Symbioses forståelse af høringsudkastets § 1, stk. 2. Tilladelse, jf. det foreslåede § 1, stk. 1, meddeles kun undtagelsesvist i sådanne tilfælde, hvor forsyningsmæssige problemer begrænser muligheden for at meddele en tilladelse i henhold til lovens kapitel 4. Dette kan eksempelvis være ved virksomheders behov for store mængder drikkevand til produktion, eller hvor særlige geografiske forhold gør sig gældende. Bestemmelsens opregning af tilfælde, hvor der kan meddeles tilladelse, er ikke udtømmende, jf. ordet "eksempelvis". Der vil dog under alle omstændigheder kun undtagelsesvist kunne meddeles tilladelser til indvinding af havvand til drikkevand gennem afsaltning af havvand. Miljøministeriet henviser endvidere til miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 8 til L102.

I forlængelse af det anførte ovenfor bemærker Kalundborg Symbiosen, at indvinding og behandling af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand ikke kan anses som en fravigelse af reglerne i vandforsyningslovens kapitel 4.

Tværtimod må en tilladelse til indvinding og behandling af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand anses som en anden form for vandindvinding, som kan fungere som alternativ til indvinding af drikkevand fra grundvand og overfladevand, jf. også titlen på vandforsyningslovens kapitel 5 ("Anden indvinding og bortledning af vand").

Det er på den baggrund Kalundborg Symbioses opfattelse, at høringsudkastets § 3, nr. 1, i stedet bør formuleres sådan, at en ansøgning om tilladelse skal indeholde en redegørelse med udførlig begrundelse for ansøgningen, herunder for at der er tale om et tilfælde omfattet af høringsudkastets § 1, stk. 2 (eller ny § 2, hvis Kalundborg Symbioses forslag imødekommes).

Kalundborg Symbiose indstiller således sammenfattende til, at ordlyden af høringsudkastets § 3, nr. 1, ændres som anført nedenfor:
"En ansøgning om tilladelse, jf. § 2, stk. 1, skal indeholde følgende: (...).

En redegørelse med udførlig begrundelse for ansøgningen, herunder for de forsyningsmæssige problemer eller særlige geografiske forhold, der begrunder ansøgningen, jf. § 1, stk. 2 [eller: § 2].”

Miljøministeriet er enig i Kalundborg Symbioses bemærkning. Miljøministeriet vil tilrette formuleringen af bestemmelsen.

Kalundborg Symbiose bemærker, at afsaltning af havvand skaber et restprodukt i form af koncentrat, der ikke på nuværende tidspunkt er reguleret i høringsudkastet. Kalundborg Symbiose opfordrer derfor til, at en ansøgning om tilladelse også skal indeholde en redegørelse for, hvordan eventuelt koncentrat fra anlægget skal håndteres.

Kalundborg Symbiose indstiller på den baggrund til, at ordlyden at høringsudkastets § 3, nr. 8, ændres som anført nedenfor:

“En ansøgning om tilladelse, jf. § 2, stk. 1, skal indeholde følgende: (...).

Redegørelse for, hvordan eventuelt koncentrat fra anlægget skal håndteres, hvordan eventuelt skyllevand fra anlægget skal afledes, og hvordan eventuel udfældet slam fra anlægget skal behandles.”

Miljøministeriet er enig i Kalundborg Symbioses bemærkning. Miljøministeriet vil tilrette bestemmelsens formulering i overensstemmelse hermed.

Det er efter Kalundborg Symbioses opfattelse uklart, hvad der i høringsudkastets § 3, nr. 16, menes med “tiltag’ og “sikring” af vandløb, grundvandsressourcer eller havmiljø. Det er derfor ikke med den foreliggende formulering muligt at opfylde ansøgningskravet i høringsudkastets § 3, nr. 16.

Kalundborg Symbiose opfordrer derfor til, at det specificeres i den endelige bekendtgørelse, hvilke oplysninger der efter § 3, nr. 16, skal være indeholdt i ansøgningen. Hvis det ikke er muligt at specificere disse oplysninger nærmere, indstiller Kalundborg Symbiose til, at bestemmelsen udgår af den endelige bekendtgørelse.

Miljøministeriet er enig i Kalundborg Symbioses bemærkning. Miljøministeriet vil tilrette bestemmelsens formulering i overensstemmelse hermed.

Kalundborg Symbiose forstår høringsudkastets § 5, stk. 1, sådan, at Miljøstyrelsen fremsender både ansøgning om indvinding og behandling af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand, jf. høringsudkastets § 2, stk. 1, nr. 1, og ansøgning om indvinding af grundvand og overfladevand til iblanding i afsaltet havvand, jf. høringsudkastets § 2, stk. 1, nr. 2, til kommunalbestyrelsen.

Til sammenligning fremgår det af vandforsyningslovens § 25, stk. 3, at:

“Miljøministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde en indstilling til brug for ministerens afgørelse om tilladelse til **indvinding af grundvand eller overfladevand, der iblandes afsaltet havvand**, efter stk. i, herunder om indstillingens indhold og tidsfrister for indgivelse af indstilling til ministeren.”

Og af lovforarbejderne til denne bestemmelse fremgår, at:

”Det forventes, at kommunalbestyrelsen i alle tilfælde vil skulle meddele indstilling til miljøministeren ved nye ansøgninger om **tilladelse til indvinding af grundvand eller overfladevand til iblanding i afsaltet havvand**, der skal anvendes til drikkevand, medmindre området ikke er omfattet af den kommunale inddeling, såsom Ertholmene.

(...).

Indstilling til brug for ministerens afgørelse efter § 25, stk. 1, vil skulle udarbejdes af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den **ansøgte indvinding af grundvand eller overfladevand** skal finde sted.

Kan Miljøministeriet oplyse, om kommunalbestyrelsen skal udarbejde en indstilling til brug for ministerens afgørelse i sager om tilladelse til indvinding og behandling af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand, jf. høringsudkastets § 2, stk. 1, nr. 1?

Miljøministeriet er enig med Kalundborg Symbioses betragtninger.

Miljøministeriet vil tilrette bestemmelsens formulering således, at det præciseres, at kommunalbestyrelsens indstilling alene skal angå indvinding af grundvand eller overfladevand, der iblandes afsaltet havvand.

Det fremgår af høringsudkastets § 12, stk. 1, nr. 8, at:

”En afgørelse om tilladelse skal indeholde bestemmelser om følgende: (...)

8) Beskyttelsesforanstaltninger til forebyggelse af forurening af det **vand, der indvindes**, jf. §§ 22-24a i miljøbeskyttelsesloven.

Miljøbeskyttelseslovens §§ 22-24 og den kommende § 24 a fremgår af miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 om beskyttelse af jord og grundvand. Ingen af disse bestemmelser i miljøbeskyttelsesloven vedrører havvand.

Det er derfor Kalundborg Symbioses forståelse, at der ikke *skal* fastsættes bestemmelser om beskyttelsesforanstaltninger ved afgørelser om tilladelse til indvinding og behandling af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand efter høringsudkastets § 2, stk. 1, nr. i — i modsætning til afgørelser, der (også) omfatter indvinding af grundvand eller overfladevand til iblanding i afsaltet havvand efter høringsudkastets § 2, stk. 1, nr. 2.

Forudsat at ovenstående er forståelse er korrekt, bør det præciseres i høringsudkastets § 12, stk. 1, nr. 8, at en afgørelse om tilladelse kun skal indeholde bestemmelse om beskyttelsesforanstaltninger til forebyggelse af forurening af det grundvand og overfladevand, der indvindes til iblanding i afsaltet havvand.

Kalundborg Symbiose indstiller på den baggrund til, at ordlyden af høringsudkastets § 12, stk. 1, nr. 8, ændres som anført nedenfor:

”En afgørelse om tilladelse skal indeholde bestemmelser om følgende: (...)

8) Beskyttelsesforanstaltninger til forebyggelse af forurening af det grundvand og overfladevand, der indvindes til iblanding af afsaltet havvand, jf. 22-24 a i miljøbeskyttelsesloven.”

Alternativt indstiller Kalundborg Symbiose til, at ordlyden bringes i overensstemmelse med ordlyden af den tilsvarende bestemmelse i indvindingsbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 8, hvoraf fremgår:
“Om der i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 22-24 skal fastsættes beskyttelsesforanstaltninger til forebyggelse af forurening af det vand, der ønskes indvundet.”

Miljøministeriet er enig i Kalundborg Symbioses forståelse. Miljøministeriet vil tilrette bekendtgørelsen i overensstemmelse med Kalundborg Symbioses foreslåede formulering af § 12, stk. 1, nr. 8.

Med henvisning til det anførte i afsnit 3.2 ovenfor opfordrer Kalundborg Symbiose til, at ordlyden af høringsudkastets § 12, stk. 1, nr. 12, ændres som anført nedenfor:
“En afgørelse om tilladelse skal indeholde bestemmelser om følgende: (...).
12) Hvordan eventuelt koncentrat fra anlægget skal håndteres, hvordan skyllevand fra anlægget skal afledes, og hvordan eventuel udfældet slam fra anlægget skal behandles.”

Miljøministeriet er enig i Kalundborg Symbioses bemærkning. Miljøministeriet vil tilrette bekendtgørelsen i overensstemmelse med Kalundborg Symbioses foreslåede formulering af § 12, stk. 1, nr. 12.

KL

KL har i høringssvar på vandforsyningsloven af 10. oktober kommenteret på seneste ændringer af vandforsyningsloven (VFL). Herunder § 25 hvormed miljøministeren har bemyndigelsen til at give tilladelse til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand. KL ønskede i høringssvaret, at relevante kommuner blev inddraget og hørt i sager om afsaltning af havvand til drikkevand.

KL er dog overrasket over, at den nye bekendtgørelse lægger op til, at Miljøstyrelsen sender hele sagsbehandlingen tilbage til kommunerne, endog med en tidsfrist for svar. I vores optik er det dobbelt administration med mere bureaukratisk sagsbehandling med et ekstra myndighedslag. Samtidig rejser den delte sagsbehandling spørgsmål til, hvor myndighedsansvaret ligger.

Jævnfør officialprincippet har den myndighed, der træffer afgørelse i sagen ansvaret for, at sagsforberedelsen har været forsvarlig. Men er det kommunen eller Miljøstyrelsen, der har ansvaret for og afgør, hvornår en ansøgning efter § 25 er godt nok oplyst til at træffe afgørelse? Hvem beder ansøger om flere oplysninger? Kommunen eller kommunen gennem Miljøstyrelsen?

Miljøministeriet bemærker, at med udkastets forslag til § 5, stk. 1, tænkes kommunalbestyrelsen alene at skulle fremsende sin indstilling til en ansøgning om tilladelse til indvinding af grundvand eller overfladevand til iblanding i afsaltet havvand såfremt der i forbindelse med en ansøgning om indvinding af drikkevand gennem afsaltning af havvand søges om dette. Det er således ikke hensigten, at hele sagsbehandlingen skal foretages i kommunen, som anført af KL. Miljøministeriet henviser i denne forbindelse til pkt. 3.10.3. på side 79 i de almindelige bemærkninger og til de specielle bemærkninger til nr. 15 på side 108 i lovforslag nr. L102 om ændring af lov om vandforsyning m.v., byggeloven og

lov om produkter og markedsovervågning, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A.

Miljøministeriet vil tilrette formulering af det foreslåede § 5, stk. 2, således at dette fremgår mere tydeligt.

Miljøstyrelsen kunne allerede i dag give tilladelser, da de har myndighedskompetencen, jf. VFL § 25, stk. 1. Umiddelbart er bekendtgørelsens eneste formål at uddelegere sagsbehandlingen til kommunerne. Det mener KL ikke var formålet med VFL §25, stk.1.

Kommunerne har ikke for nuværende den faglig kompetence til at vurdere anlæg til indvinding og behandling af havvand. Det er ikke en hverdagsopgave i kommunernes arbejde med grundvand/drikkevand. Det vil Miljøstyrelsen modsat have, blandt andet i kraft af deres kontakter til myndigheder i andre lande. Hvis miljøministeriets antagelse om meget få ansøgninger holder, så vil det også være svært at få oparbejdet erfaring og kompetence i landets kommuner.

KL mener derfor, at det skal være Miljøstyrelsen, der sagsbehandler ansøgning om tilkaldelse og står for den række af opgaver, der er listet i bekendtgørelsens §5, stk. 2-5. Miljøstyrelsen fremskaffer selv grundlaget for at træffe afgørelse, men sender ansøgning og udkast til afgørelse i høring hos relevante kommuner. Miljøstyrelsen kan ved faglig høring få en tilbagemelding på Kommuneplanener, Vandforsyningsplanerne, Spildevandsplanerne ved kommunerne og Råstofplanerne ved regionerne. De øvrige oplysninger som fx Vandområdeplanerne har styrelsen selv adgang til.

Miljøministeriet er ikke enig i, at bekendtgørelsens eneste formål at uddelegere sagsbehandlingen til kommunerne. Der henvises endvidere til besvarelsen af KL's bemærkning vedr. det foreslåede § 5, stk. 2.

Miljøministeriet oplyser i høringsbrevet, at antallet af ansøgninger forventes at være meget begrænset, og at der ikke forventes ansøgninger fra private danske virksomheder, selv om disse godt kan ansøge.

KL vurderer, at bekendtgørelsesudkastet kan være relevant for langt flere end et begrænset antal udenlandske ansøgere. Det kan fx være Danske virksomheder og mindre øer, hvor grundvandsressourcen er sparsom eller forurenede. Afsaltning af havvand, indvinding af grundvand og overfladevand til iblanding heri og vandforsyningsanlæg til brug herfor vurderes dog at have store konsekvenser i form af omkostninger for forbrugerne.

I områder, hvor grundvandressourcen er overudnyttet, vurderer KL, at bekendtgørelsesudkastet er relevant for store vandforbrugende virksomheder som fx Novo Nordisk, Power-to-X anlæg, Femern Bælt mfl. Bekendtgørelsen åbner mulighed for vandforsyning i områder, hvor kommunerne indtil videre har måttet afskrive området i deres vandforsyningsplaner efter lovens kapitel 4. Til eksempel kan i Lolland Kommune nævnes Albuen, Enehøje mfl.

Miljøministeriet bemærker, at det følger af forslaget til § 1, stk. 2, at tilladelse, jf. stk. 1, kun meddeles undtagelsesvist i sådanne tilfælde, hvor forsyningsmæssige problemer begrænser muligheden for at meddele en tilladelse i henhold til lovens kapitel 4, eksempelvis ved virksomheders behov for store mængder drikkevand til produktion, eller hvor særlige geografiske forhold gør sig gældende. Bekendtgørelsen vedrører således kun indvinding af havvand til drikkevand og ikke til andre formål som f.eks. power-to-x, procesvand eller havvand til andre formål end drikkevand, jf. § 25, stk. 4, i lov om vandforsyning m.v. som ændret. Miljøministeriet henviser i denne forbindelse til pkt. 3.10.3. på side 79 i de almindelige bemærkninger og til de specielle bemærkninger til nr. 15 på side 108 i lovforslag nr. L102 om ændring af lov om vandforsyning m.v., byggeloven og lov om produkter og markedsovervågning, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A. Miljøministeriet henviser endvidere til miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 8 til L102.

Kommentar til § 1

Formuleringen af § 1 er i modstrid med bekendtgørelsens § 17, hvor nr. 2 og 3 kræver tilladelse efter den øvrige lovgivning. Det er kommunerne, som giver tilladelse til indvinding af grundvand og overfladevand og til etablering af borer til indvinding af grundvand. Denne myndighedsopgave skal forblive i kommunerne, da vandresursefordelingen administreres af kommunen.

Det er i overensstemmelse med vandforsyningslovens § 25, at Miljøstyrelsen giver tilladelse til selve anvendelsen af grundvand til opblanding af havvand, da Miljøstyrelsen er myndighed på tilladelse til indvinding og behandling af havvand.

Det bør præciseres, om bekendtgørelsen alene omhandler direkte indpumpet havvand, eller om borer i vandkanten, der indvinder havvand, der løber igennem jordlagene, også er omfattet.

Desuden bør det overvejes om bekendtgørelsens anvendelsesområde også skal omfatte teknisk rent vand.

§ 2, stk. 1, nr. 2 og 3

Tilladelse til indvinding og/eller boring til indvinding af grund- eller overfladevand er ikke Miljøstyrelsens kompetenceområde, men administreres i anden lovgivning af kommunerne. Den kompetence skal blive hos kommunerne. Til sammenligning henvises til sager om råstof, hvor det er kommunerne, der meddeler tilladelse til indvinding, mens det er Regionen, der giver råstoff tilladelsen.

Miljøministeriet er ikke enig i KL's vurdering af forslaget til § 1, stk. 1, nr. 2 og 3. Det følger af § 25, stk. 1, i lov om vandforsyning m.v., som ændret, at "indvinding af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand og **indvinding af grundvand og overfladevand til iblanding i afsaltet havvand** må ikke ske uden tilladelse fra miljøministeren" (fremhævet her).

§ 3

Der mangler et punkt, som tager hensyn til beskyttelseszoner omkring borerne (BNBO), herunder 10 meter, 25 meter og en beregnet BNBO samt erstatning for

disse arealer. I det hele tager bør Miljøbeskyttelseslovens regler om beskyttelseszoner nævnes i bekendtgørelsen.

Miljøministeriet bemærker, at den foreslåede bekendtgørelse ikke står alene. Bekendtgørelsen vil gælde parallelt med og indgå i sammenhæng med anden lovgivning, herunder miljøbeskyttelsesloven og regler fastsat i medfør af denne.

§ 3, stk. 1, nr. 7

Sætningen: "... for, at anlægget vurderes egnet til fremstilling af drikkevand ud fra den givne råvandskvalitet." bør ændres til: "at anlægget vurderes egnet til fremstilling af drikkevand ud fra den givne kvalitet af den påtænkte vandkilde, herunder afsaltning af havvand."

Hvilke kriterier måles kvaliteten af havvandet i øvrigt efter?

Miljøministeriet bemærker, at det er behandlingsanlægget, som skal være egnet ud fra den givne råvandskvalitet.

§ 3, stk. 1, nr. 10

Det fremgår af punkt 10, at boringer, jf. § 2, stk. 1, nr. 3, er etableret på ansøgningstidspunktet. Det behøver ikke altid at være tilfældet. Hvis boringen er etableret på ansøgningstidspunktet, har boringen ofte været gjort inaktiv pga. af forurening eller manglende grundvandsresurse. Er boringen ikke etableret, så kan hverken kvaliteten dokumenteres (punkt 9) eller prøve pumpningen oplyses.

Miljøministeriet bemærker, at bestemmelsen svarer til § 14, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning.

§ 3, stk. 1, nr. 11

Udkast til regulativ må ikke indeholde ændringer til vilkår, som berører lovens betalingsregler, der ikke på forhånd er godkendt af kommunen. Takstbladet skal være godkendt af kommunen på forhånd.

Miljøministeriet bemærker, at § 3 opregner de oplysninger, der skal indeholdes i en ansøgning i henhold til § 2. Bestemmelsen berører ikke betalingsregler eller takstblade.

§ 3, stk. 1, nr. 17

Det er uklart, om der henvises til, at anlægget giver anledning til forurening, eller om det er andre forureninger i området.

Miljøministeriet bemærker, at forslaget til § 3 opregner de oplysninger, som skal indeholdes i en ansøgning. Miljøministeriet finder derfor, at der her er tale om forureninger, som kan påvirke indvindingen. Miljøministeriet bemærker videre, at bestemmelsen svarer til § 6, nr. 4, i bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning.

§ 4

Hvad mener ministeriet med supplementsboringer? Bekendtgørelsen bør starte med en paragraf, der definerer div. udtryk anvendt i bekendtgørelsen.

Miljøministeriet bemærker, at bestemmelsen svarer til § 5, stk. 2, i bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning.

§ 5

I forbindelse med fremsendelsen af høringsmateriale til kommunerne, bør Miljøstyrelsen medsende en liste over repræsentative havindvindingsanlæg i Danmark/EU med tilhørende myndighedsoplysninger. Listen skal give kommunerne en kontakt, hvor de kan hente inspiration.

Miljøministeriet henviser til sin besvarelse af KL's første spørgsmål ovenfor.

§ 5, stk. 2

Miljøstyrelsen skal selv indhente de relevante oplysninger til opgaven. Det er ikke i orden at overføre hele den undersøgende del af opgaven til kommunerne. Det er den mest tidskrævende del af opgaven.

Miljøministeriet henviser til sin besvarelse af KL's første spørgsmål ovenfor.

§ 5, stk. 3, nr. 1

KL finder det meget specielt, at kommunerne skal bypass den egentlige sagsbehandlingsmyndighed ved at vurdere ansøgningen i forhold til en række andre planer, hvoraf ikke alle er kommunale planer.

Råstofplanlægning ligger i Regionen — ikke i kommunen. Det er mere hensigtsmæssigt, at Miljøstyrelsen indhenter oplysninger direkte fra Regionen.

Vandplanlægning ligger i Miljøstyrelsen. Det er mere meningsfyldt, at styrelsen sender ansøgningen i intern høring.

Miljøministeriet henviser til sin besvarelse af KL's første spørgsmål ovenfor.

§ 5, stk. 3, nr. 2

Kommunen skal redegøre for "... ansøgningens forenelighed med Den Europæiske Unions direktiver". Det er, jf. Vandforsyningslovens § 2, stk. 2 normalt ministeriets opgave: "*Miljøministeren fastsætter med henblik på opfyldelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger på naturbeskyttelsesområdet regler om, i hvilke tilfælde og på hvilke vilkår: 1) tilladelser eller dispensationer kan meddeles efter 18, 20, 21, 25-27 [...].*" Kommunerne sagsbehandler efter dansk lovgivning og har ikke sat sig ind i direktivernes indhold og overholdelse. KL mener ikke, at det er en kommunal opgave at redegøre for ansøgningens forenelighed med EU-lovgivning.

Miljøministeriet er enig i KL's betragtning. Miljøministeriet vil tilrette bestemmelsen i overensstemmelse hermed.

§ 5 stk. 3, nr. 4

KL mener, at det må være Miljøstyrelsen selv, der foretager høring og skal indhente udtalelser fra kommunalbestyrelser i andre kommuner, som kan antages

at være interesserede i indvinding i området. Herunder fra kommunalbestyrelser i kommuner, hvortil anlægget skal levere vand.

Det er Miljøministeriets vurdering, at kommunalbestyrelsen som ansvarlig myndighed for vandplaner er nærmest til at oplyse, hvilke kommuner, der kunne have en interesse i ansøgningen.

§ 5, stk. 3, nr. 5

Det er uklart, hvilke forhold og problemer, der henføres til samt, hvad et større antal personer er.

Miljøministeriet bemærker, at bestemmelsen svarer til § 10, stk. 1, i bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning.

§ 5, stk. 4

Det er helt urimeligt, at Miljøstyrelsen fastsætter en frist for kommunalbestyrelsens indsendelse af indstillingen. Sammenligner man med høringsfrister fra styrelsen i øvrigt, kan opgaven ikke løses indenfor fristen på blot 14 dage. Det er helt umuligt at forudsige, hvor meget tid, der skal bruges på behandling af en ansøgning. Det afhænger af mange ukendte faktorer. Samtidig vil en sådan stor opgave med tidsfrist skulle prioriteres over andre vigtige vandforsyningsopgaver.

*Miljøministeriet bemærker, at det følger af 25, stk. 3, i lov om vandforsyning m.v., som ændret, at "miljøministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde en indstilling til brug for ministerens afgørelse om tilladelse til indvinding af grundvand eller overfladevand, der iblandes afsaltet havvand, efter stk. 1, herunder om indstillingens indhold og **tidsfrister for indgivelse af indstilling til ministeren**" (fremhævet her). Miljøstyrelsen vil fastsætte fristen konkret og på baggrund af sagens karakter.*

Det er uklart, hvor tilsynet med vandkvaliteten ligger. Er det hos kommunerne eller Miljøstyrelsen? Hvordan er myndighedsansvar og informationsveje tænkt her? Hvis det behandlede vand har betegnelse som drikkevand, så skal drikkevandet overholde kravværdier angivet i bilag 1 a-f i Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg. Opfylder vandet i et vandforsyningssystem ikke de kvalitetskrav, der er fastsat i loven eller regler udstedt i medfør af loven, kan kommunalbestyrelsen give påbud om, at anlægget skal ophøre midlertidigt eller for bestandigt, eller give påbud om andre foranstaltninger. Herunder, at forbrugerne skal træffe sikkerhedsforanstaltninger. Tilsvarende gælder, hvis vandet bedømmes at være sundhedsfarligt, eller, hvis der efter kommunalbestyrelsens skøn er nærliggende fare for, at vandet i et vandforsyningssystem kan blive sundhedsfarligt. Det er således også kommunalbestyrelsen, der indhenter udtalelser fra Styrelsen for Patientsikkerhed. Medmindre vandet er teknisk- eller rent vand, så er vandet ikke omfattet af bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg.

Miljøministeriet bemærker, at det følger af 65 a i lov om vandforsyning m.v., som ændret, at det er miljøministeren, der fører tilsyn. Det forventes at ministerens

opgave vil blive delegeret til Miljøstyrelsen i forbindelse med en senere ændring af bekendtgørelse om delegation af opgaver og beføjelser til Miljøstyrelsen.

§ 11

Hvem fortager ekspropriationen ved arealafståelser eller rådighedsindskrænkninger? KL antager, at det er Miljøstyrelsen. Det undrer KL, at ministeriet mener, at Miljøstyrelsen skal forhandle med kommunalbestyrelsen ved arealafståelser eller rådighedsindskrænkninger. Forhandlingen skal vel ske mellem parterne herunder ansøger og ejerne af de berørte arealer?

Miljøministeriet bemærker, at det følger af § 40, stk. 2, i lov om vandforsyning m.v., at miljøministeren kan bestemme, at beslutning om ekspropriation træffes af miljøministeren efter forhandling med de berørte kommunalbestyrelser.

§ 12, stk. 1

KL har et forslag til tilføjelse af et nr. 6, c): Krav om pejlinger i ro og drift fordelt over året.

Miljøministeriet noterer sig KL's bemærkning. Miljøministeriet har valgt i stedet at tilføje et litra c) om den tilladte sænkning af vandstanden. Det er Miljøministeriets vurdering, at dette indebærer, at der skal foretages pejlinger.

§ 12, stk. 1, nr. 9

KL er overrasket over, at Miljøstyrelsen fastsætter kontrolprogrammet for anlægget. I henhold til Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg er det kommunalbestyrelsen, som udarbejder kontrolprogrammet samt føre kontrol med drikkevandet, herunder også for den type anlæg, som bekendtgørelsen vedrører.

KL mener, at § 10 i den kommende drikkevandsbekendtgørelse understøtter, at det vil være kommunens opgave at føre kontrol med drikkevandet. Også fra denne type anlæg. Det skal dog bemærkes, at der ikke er regler for, hvad der skal analyseres for i rå-havvandet.

Miljøministeriet bemærker, at det følger af 65 a i lov om vandforsyning m.v., som ændret, at det er miljøministeren, der fører tilsyn. Det forventes at ministerens opgave vil blive delegeret til Miljøstyrelsen i forbindelse med en senere ændring af bekendtgørelse om delegation af opgaver og beføjelser til Miljøstyrelsen.

§ 12, stk. 1, nr. 11

KL foreslår, at der udover krav til indberetning af udpumpet vandmængder stilles krav til skyllevandsmængder (spildevand) eller genanvendelse af skyllevand. Samt krav og årlig indberetning af status på anvendelse af div. borer til anlægget.

Det er Miljøministeriets vurdering, at dette ikke ligger inden for rammerne af bemyndigelsen i lovens § 25.

§ 16, stk. 1

Som nævnt i § 11 så mener KL, at det er Miljøstyrelsens opgave at udføre ekspropriation af et areal eller en rådighedsindskrænkning eftersom bekendtgørelsen administreres af styrelsen.

Det er Miljøministeriets vurdering, at bestemmelsen netop pålægger Miljøstyrelsen forpligtelsen.

§ 19 Klageadgang

Klager over afgørelser efter § 12 bør ikke påklages til samme instans, som har skrevet reglerne.

Som det fremgår af vandforsyningsloven § 56 c, stk. 4, kan Miljøministeren fastsætte regler om adgangen til at påklage de bemyndigede organers afgørelser. Herunder, at afgørelser ikke skal kunne påklages. Det bør fremgå tydeligt af bekendtgørelsen, hvem der er klageinstans.

Miljøministeriet bemærker, at det i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L102 om ændring af lov om vandforsyning m.v., byggeloven og lov om produkter og markedsovervågning, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A, side 83 er anført, at det er hensigten, at den almindelige administrative rekurs til miljøministeren vil bestå.

Lægemiddelindustrien Lif

Det bør efter Lifs opfattelse gøres meget klart, at tilladelse til indvending og afsaltning af havvand til drikkevand er muligt, når eksempelvis virksomheder har behov for store mængder af drikkevand til produktion. Ordlyden af udkast til bekendtgørelsens § 1, stk. 2 — og i særdeleshed brugen og placeringen af ordet “undtagelsesvist” — skaber efter Lifs vurdering ikke den nødvendige klarhed. På baggrund af dialog med Miljøministeriet (i Erhvervsministeriet den 14. maj 2024) er det Lifs opfattelse, at det er hensigten med § 1, stk. 2, at tydeliggøre, at tilladelse til indvinding af havvand til drikkevand netop er muligt, når eksempelvis virksomheder har behov for store mængder af drikkevand til produktion. Ministeriet må meget gerne bekræfte denne forståelse af udkastets § 1, stk. 2. I forlængelse heraf bør det overvejes at ændre ordlyden, så der ikke kan opstå misforståelser.

Miljøministeriet bemærker, at tilladelse, jf. det foreslåede § 1, stk. 1, kun meddeles undtagelsesvist i sådanne tilfælde, hvor forsyningsmæssige problemer begrænser muligheden for at meddele en tilladelse i henhold til lovens kapitel 4. Dette kan eksempelvis være ved virksomheders behov for store mængder drikkevand til produktion, eller hvor særlige geografiske forhold gør sig gældende. Bestemmelsens opregning af tilfælde, hvor der kan meddeles tilladelse, er ikke udtømmende, jf. ordet ”eksempelvis”. Der vil dog under alle omstændigheder kun undtagelsesvist kunne meddeles tilladelser til indvinding af havvand til drikkevand gennem afsaltning af havvand.

Lif vil supplerende bemærke, at det er vigtigt, at der er sker en hurtig sagsbehandling, når virksomheder ansøger om tilladelse til indvinding og afsaltning af havvand til drikkevand, da afklaring af mulighederne for vandforsyning til lægemiddelproduktion er en helt afgørende forudsætning for at

træffe beslutning om nyetablering og/eller udvidelse af produktionsfaciliteter i Danmark. En lang sagsbehandling i forhold til afklaring af tilgængelighed af nødvendig vandforsyning vil i sig selv kunne bremse den fortsatte vækst i produktionen af lægemidler i Danmark.

Med henblik på at skabe størst mulig gennemsigtighed og forudsigelighed i sagsforløbet, bør der sikres let adgang til dialog med Miljøstyrelsen i forbindelse med påtænkte og igangsatte ansøgninger.

Miljøministeriet noterer sig Lifs synspunkt.